

15-16 HAZİRAN EYLEMİ DEĞERLENDİRMESİ

Aydınlık Gazetesi, 7 Temmuz 2012

Yıldırım Koç

Sayın Ali Karşılıyan, gönderdiği 30 Haziran 2012 tarihli iletisinde 15-16 Haziran eylemine ilişkin değerlendirmelerin daha da açılması gerektiğini belirtmektedir. Gerçekten bu konu son derece önemlidir. Sorun, yalnızca 15-16 Haziran eylemi değildir. Sorun, eylemlere yaklaşım yöntemidir.

Sayın Karşılıyan'ın mektubunu, köşe yazılarına ayrılan yer sınırlaması nedeniyle, bazı bölümlerini çıkararak yayımlıyorum.

Önümüzdeki günlerde bu konulara ilişkin görüşlerimi yazacağım.

Bu konularda görüş farklılıklarına açıklık getirilmesi önemlidir. Ali Karşılıyan'a, duyarlılığı nedeniyle teşekkür ederim.

Ali Karşılıyan:

"Sizin 25.06.2012 tarihli yazınızdan sonra da birkaç noktanın yeterince açıklanmadığı kanısındayım. Öncelikle şunu söyleyeyim. Ben 'Bu eylemin eksiklerini ve hatalarının dile getirilmesinden' rahatsız olmuyorum, ya da olayların nesnel bir değerlendirilmesinin yapılmasından umutsuzluğa kapılmıyorum. Tam bu noktada bilimsel bir titizlikle nesnel değerlendirmeden yanayım.

"Önce şu konuyu açıklığa kavuşturalım istiyorum... 274 ve 275 sayılı yasalarda nasıl bir değişiklik oldu ? Bu değişiklikte 15-16 Haziran büyük işçi eyleminin etkisi ne olmuştur? 18 Haziran tarihli 'Aydınlık' ta yazdığınız gibi 275 sayılı yasadaki yapılması istenen değişiklik gündemden kalktı ise bu bir başarı mıdır? Binlerce işçinin işten atılması kuşkusuz kayıptır ama eylemlerin, savaşların başarısı kayıp sayısı ile ölçülmez. Ayrıca kazançlar kalıcı da olmayabilir.

"15-16 Haziran 1970 büyük işçi eyleminin bir büyük talihsizliği de zamanın azizliğidir. 1970 yılı hakim sınıfların ekonomik krizi faşist bir darbeye aşmak için düğmeye bastıkları yıl olmuştur. Onun için işçi eylemi sıkıyönetimle bastırılmıştır. Türkiye faşizme doğru giderken kitle hareketleri de hız kesmiş ve gerilemeye başlamıştır. Bu durumda eylemin başarısının sürdürülmesi için gerekli olan nesnel koşullar ortadan kalkmıştır.

"15-16 Haziran işçi sınıfının yüzbinlerle ayağa kalkıp yürüdüğü bir eylemdir. O güne kadar gerçekleşen yürüyüşlerin en büyüğüdür. Tabandan gelen bir eylemdir. Meşru ve haklı bir eylemdir. Eylemin hedefi, gasp edilmiş sendikal hakların geri alınmasıdır. Başarı veya başarısızlık bu düzlemde tartışılmalıdır. 15-16 Haziran işçi eyleminin sıkıyönetim tarafından bastırılmış olması, bazı devrimci örgütlerin liderleri tarafından işçi sınıfı ile devrim yapılamayacağı gibi, son derece yanlış fikirlerin savunulmasına sebep olmuştur. Sanki 100 bin işçi 15-16 Haziran'da devrim için ayağa kalkmış da yenilmiş gibi.

"Siz de 15-16 Haziran işçi eyleminin değerlendirilmesini Spartaküs, Bedrettin, Münzer ve Paris Komünü ile aynı düzlemde değerlendiriyorsunuz. Bunlarla 15-16 Haziran işçi eylemi arasındaki tek ortak nokta kitleli olmasıdır. Ama Spartaküs, kölelerin ayaklanması, Şeyh Bedrettin ve Thomas Münzer köylü ayaklanmaları, Paris Komünü işçi ayaklanması rejimi değiştirmeyi, iktidarı yıkmayı, üretim biçimi değiştirmeyi hedefleyen eylemlerdi. Bunların hepsi tarihsel olarak nesnel koşulların oluşmadığı bir zaman içinde başarı şansının hiç olmadığı görülebilen eylemlerdi...

"Günümüzün kitle eylemleri ise farklı bir düzlemde irdelenmelidir. Örneğin, Özelleştirme saldırısına karşı verilen mücadelede işçi sınıfı neden başarılar kazanmadı veya kısmi başarılar kazandığı söylenebilir mi? 1990 Zonguldak maden işçilerinin, 100 binlerin yürüyüşü başarılı mıdır? 1989 Bahar eylemlerinin başarı ölçüsü nedir?"